

06MN27: Uricani - Curmătura Tulișa - Vârful Lazărului - Vârful Păpușa - Vârful Peleaga

DRUMEȚIE

Dificultate:
dificilDistanță:
26.3 kmDurată:
11h 30min - 14hUrcare:
2860 mCoborâre:
1086 mVârf:
2509 m

DETALII TRASEU

Regiuni Munții Retezat

Județe Hunedoara

Sectoare hartă 15 sectoare

Traseul 27 Cruce Galbenă este traseul de legătură între Uricani (Depresiunea Petroșani) și Vârful Peleaga (cel mai înalt din masiv), de-a lungul culmilor Pilugu, Văcarea, Custura-Gruniu și Custura-Păpușa, cu panorame largi și pitorești. Pe parcursul iernii, segmentul Vârful Lazărului - Vârful Peleaga, poate fi periculos.

Descriere

Traseul CG face legătura între Uricani și Vârful Peleaga, străbătând mai multe vârfuri pe un traseu anevoios și lung. Un traseu dificil, cu peste 3000 m D+, potrivit turiștilor cu experiență, bine echipați, în cca. 11 - 14 h de drumeție. Iarna periculos, accesibil în funcție de cantitatea și calitatea zăpezii. Din partea de vest a orașului Uricani, lângă podul peste pârâul Sterminosu, găsim un marcaj CG pictat pe o casă. Străbatem ulițele din localitate, ieșim în poieni și fânațe, până sub linia de înaltă tensiune. Urmăm în general culmea Dealul Șerpilor, apoi ajungem sub vârful Șerpilor (un grup de stânci) într-o frumoasă poiană în care se află un izvor. Ocolim vârful prin dreapta (est) și poposim într-o șa cu stână (Stâna din Dealul Șerpilor). De-aici urcușul este mai lin și traseul urmărește un drum care urcă în Curmătura Tulișa, unde întâlnim traseul crestei principale BR - care străbate Munții Tulișa dinspre Vulcan. Aproape de creastă trecem pe lângă o cruce, din lemn, lângă izvorul Gheorghe Tătărăscu. Din șa urmăm parcursul traseului de creastă până dincolo de Vârful Custura, ucare ce devine dificilă, chiar periculoasă pe timp de iarnă. Trecem pe lângă Monumentul Eroilor, străbatem golul alpin cu Vf. Făgețel și coborâm ușor până în Curmătura Făgețel, cel mai jos punct de pe creastă din această zonă. De aici ținem un drum de creastă (lipsă marcaje!), intrăm în pădure, ieșim la o zonă de jnepeni greu de depășit și răzbatem pe muntele Pilugu Mic (1532 m). Continuăm pe sub Pilugu Mare (1755 m), apoi urcăm în creasta culmii Văcarea prin jnepeniș, anevoios. Până pe Vf. Văcarea, marcat cu o momâie mare, avem de urcat cca. 500 m D+. Peisajul devine tot mai arid și pășim cu atenție prin tărâmul lespezile de piatră. Câte o lespede ridicată de binevoitori ne arată calea (marcajul lipsește). De pe vârful Văcarea putem observa creasta care urcă spre Vârful Custura, depresiunea Petroșani spre Câmpul lui Neag, culmea Piule-Pleșa (din Retezatul Mic) creasta Oslea, munții Vâlcan etc. Următorul vârf (Lazărului) completează peisajul cu imaginea Retezatului Mare, dominat de giganții Custura, Peleaga, Păpușa, Vârful Mare și bazinul Văii Râul Bărbat spre Stâna de Râu, la poalele lor. Mai departe, trecem pe sub piscurile crestei (Gruniu, Ciomfu Mare). Culmea Custura-Gruniu este înierbată spre sud și prăpăstioasă spre nord, asemeni crestei Făgărașului. Aceasta se arcuiește puternic și traseul părăsește poteca ciobănească. Urcăm pe Vf. Valea Mării, apoi depășim o serie de mici piscuri și atacăm pantele Vf. Custura. Nu vă abateți de la drumul de creastă, deoarece, de-o parte și de alta sunt versanți prăvăliți cu lespezi și bolovani mari, care fac dificilă (chiar periculoasă) drumeția. Vârful Custura este un punct de referință important în Munții Retezat, al 5 vârf ca înălțime din masiv, cu o priveliște fermecătoare spre tăurile din căldarea Custurii. De pe vârful Custura poteca coboară spre nord, în șaua Custurii, trecând prin Fereastra Custurii, loc unde întâlnim poteca TA dinspre Stâna de Râu. Perspectiva culmilor înconjurătoare, a lacurilor din căldarea Custurii și, de cealaltă parte, bazinul V. Lăpușnicu Mare cu Poiana Pelegii, ne răsplătesc efortul. Din Șaua Custurii ocolim vârful Păpușa Mică și coborâm într-o șa adâncă, numită Spintecătura Păpușii, de unde se urcă aprig și solicitant până în vârful Păpușa, unul din giganții Retezatului. Vârful Păpușa (2508m) se clasează pe locul 2 în Masivul Retezat, după Vârful Peleaga, și este al 8-lea din țară. O coborâre pe lespezi mărunte ne duce în șaua Pelegii, important nod de trasee. Aici întâlnim traseul de creastă BR, CR dinspre Lacul Galeș, TG dinspre Pietrele și traseul PA - dinspre Poiana Pelegii. Ne cufundăm privirea în apropiere, admirând Lacul Ghimpele (Peleaga). Din șaua Pelegii (2274 m) urcăm din nou pieptiș spre Vf. Peleaga (2509 m). Izolat de celelalte vârfuri ale masivului, Vf. Peleaga, cel mai înalt din Retezat, ne oferă prilejul de a avea o vedere panoramică a cărei frumusețe este greu de egalat. Înspre N putem observa căldarea glaciară V Rea, vastă zănoagă pe fundul căreia se află tăurile Văii Rele. De partea stângă a văii, stă de strajă Culmea Pietrele, cu Vârful Pietrele și dincolo de aceasta culmea Stânișoara, acoperind poalele Vf. Retezat. De aici Vârful Retezat (2484 m) ne apare ascuțit. Vârful Bucura I (2433 m) se vede teșit, iar vis-a-vis, Vârful Judele (2398 m), completează orizontul. La SV, culmea Slăveiu străjuiește semeț valea Lăpușnicu Mare alături de culmea Drăgșanului (Retezatul Mic), iar spre SE, Vârful Custura (2457 m), completează lanțul vârfurilor ce se înșiruie înspre est până la Munții Tulișa. Din Vf. Păpușa (2508m), răsfirate ca degetele de la

mână, se lasă în vale culmile Valea Rea, Galeșu, Vf. Mare și Lăncița. La 500 m alt sub noi, uriașa căldare glaciară a Bucurei se înfățișează cu întreaga salbă de lacuri glaciare, 16 la număr, o parte vizitate de poteca "Circuitul Lacurilor". Magistrala CG continuă spre E, coborând prin căldarea Berbecilor, spre Bucura.

Indicații de parcurs

În partea de vest a orașului Uricani, lângă DN 66A se află un izvor amenajat, iar la 300 m aval de izvor, înspre Petroșani, lângă podul peste Pârâul Sterminos, se află pornirea în traseul CG (marcajul fiind pictat pe peretele unei case). La început urcăm pe niște ulițe din localitate, apoi prin poieni, fânațe și pâlcuri de pădure. Întâlnim un drum forestier mai serios pe care urcăm circa 600 m, apoi ajungem într-o tăietură de pădure cu mai multe drumuri forestiere încâlcite. Urmărind în general culmea Dealul Șerpilor ieșim din pădurea de fag cu puțin sub Vârful Șerpilor (un grup de stânci) într-o frumoasă poiană în care se află un izvor. Ocolind Vârful Șerpilor prin dreapta (est), traversăm câteva pâlcuri de pădure și ajungem la o stână, a cărei îngrăditură o străbate exact prin mijloc. De la stână urcușul este mai lin și traseul urmărește de acum un drum care în aproximativ 2,5 km ajunge în Curmătura Tulișa, unde se află două cruci, una de metal și una de piatră. Chiar înainte de curmătură, lângă drum, întâlnim a treia cruce, din lemn, lângă izvorul Gheorghe Tătăărăscu. Din Curmătura Tulișa și până în Vârful Custura, traseul este comun cu traseul BR. De pe Vârful Custura poteca coboară spre nord, parcurge un traseu cu pâlcuri de lespezi și ajunge în Șaua Custurii. De aici ocolim Vârful Păpușa Mică și coborâm într-o șa adâncă, numită Spintecătura Păpușii. Apoi ne angajăm într-o solicitantă urcare până în Vârful Păpușa, unul din giganții Retezatului, compus din două vârfuri apropiate, amândouă marcate cu câte o momâie. Coborâm în Șaua Pelegii pentru a urca apoi din nou la peste 2,500 m în Vârful Peleaga, cel mai înalt vârf al masivului. În zilele senine, priveliștea este foarte frumoasă în toate direcțiile.

Etape

Uricani - sub Vârful Șerpilor - Curmătura Tulișa - Curmătura Făgețel - Vârful Lazărului - Vârful Custura - Vârful Păpușa - Vârful Peleaga

Observații

Traseu periculos iarna, mai ales pe segmentul Vârful Lazărului - Vârful Peleaga. Pe parcursul iernii, se urmează pe cât posibil creasta matematică.

06MN27: Uricani - Curmătura Tulîşa - Vârful Lazărului - Vârful Păpuşa - Vârful Peleaga

